

DOM

afsagt den 4. februar 2015 af Vestre Landsrets 10. afdeling (dommerne Poul Hansen, Stig Glent-Madsen og Rasmus Blaabjerg (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-1738-14

Anklagemyndigheden

mod

T

født den 16. september 1978

(advokat Peter Secher Schmidt, Åbyhøj)

Retten i Aalborg har den 19. august 2014 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 10-3110/2014).

Påstande

Tiltalte har principalt påstået strafbortfald med bestemmelse om, at hun dømmes til anbringelse i psykiatrisk afdeling, subsidiært anbringelse i psykiatrisk afdeling, indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at tiltalte i medfør af straffelovens § 73 idømmes en straf og i medfør af straffelovens § 68, 2. pkt., dømmes til anbringelse i psykiatrisk afdeling, indtil straf måtte kunne fuldbyrdes. Det påstås endvidere, at der ikke fastsættes længstetid, jf. straffelovens § 68 a, stk. 2.

Supplerende oplysninger

Overlæge $\chi\eta$, Retspsykiatrien, Universitetshospital, har den 13. oktober 2014 afgivet en supplerende udtalelse om tiltalte psykiske helbredstilstand for perioden 11. april 2014 til 13. oktober 2014. Af konklusionen fremgår:

” T har siden april 2014 fortsat været surrogatvaretægtsfængslet i lukket Retspsykiatrisk Afdeling S10, hovedsagligt på baggrund af selvmordstanker.

T'S tilstand i perioden har været noget svingende, idet den i perioder har været præget af betydelig angst, tristhed og selvmordstanker. I andre perioder har dette været trængt noget i baggrunden, og T har været mere aktiv og har kunnet tage helt afstand fra selvmordstankerne og har i disse perioder haft glæde af at indgå i samtaleforløb.

Umiddelbart efter at T'S sag havde været i byretten den 19.8.2014, var hun betydeligt lettet, men i forbindelse med stillingtagen til ankesag, var der på ny forværring i tilstanden, og hun har nu gennem den sidste måneds tid fortsat været præget af tristhed, angst, søvnbesvær, koncentrationsbesvær og selvbeprejdelse, som dog udelukkende retter sig mod konkrete nutidige forhold.

Hun har været meget afvisende over for al kontakt med personalet og har ikke ønsket at indgå i nogen form for fysisk aktivering eller samtaleforløb. Hun har deltaget i almindelige vurderende samtaler og har her fremtrådt samlet og relevant om end præget af tristhed og angst. Hun har på intet tidspunkt givet udtryk for sindssygelige symptomer, og realitetstestningen skønnes fortsat at være intakt.

Hun har i samme periode fortsat haft glæde af at modtage besøg af venner og angiver velbefindende i forbindelse med disse samtaler.

På den baggrund skønnes der fortsat at være tale om en belastningsreaktion præget af angstsymptomer og depressive symptomer.

Der findes på den baggrund ikke anledning til at ændre mentalerklæringens konklusion.”

Retslægerådet har den 3. november 2014 afgivet følgende udtalelse om tiltalte:

”Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet på baggrund af tilsendte akter med retspsykiatrisk erklæring af 11.04.14 samt supplerende udtalelse af 13.10.14, begge ved overlæge $\chi\eta$, Retspsykiatrisk afdeling, udtale, at T ikke kan antages at have været sindssyg på tidspunktet for det pådømte drab, hvor hun ikke var påvirket af alkohol eller andre rusmidler. Efter Retslægerådets opfattelse befinder hun sig imidlertid aktuelt i en psykisk abnormtilstand, der i hvert fald i lange perioder kan li-

gestilles med sindssygdom. T er normalt begavet og lider ikke af epilepsi eller andre hjerneorganiske sygdomme.

T blev sammen med sin tvillingsøster adopteret af et dansk ægtepar, da de var 3 måneder gamle, efter at være fundet på en trappesten udenfor et børnehjem i Korea, hvor de er født. Opvæksten var præget af forældrenes skilsmisse, alkoholoverforbrug og alvorlig sygdom hos moderen, der døde i 2005 af en kræftlidelse.

T og søsteren var overladt til at klare en del selv, og formåede at gennemføre skoleforløb og senere uddannelse. T har i voksenlivet været selvforsørgende og aldrig modtaget psykiatrisk behandling, ligesom hun heller ikke har misbrugt rusmidler. Der har været flere længerevarende samlivsforhold, før T mødte faderen til nu afdøde og ret hurtigt blev gravid. De har ikke boet sammen, og forholdet beskrives som præget af konflikter fra starten, hvilket forværredes, da nu afdøde blev født i 2009, og der kom uenighed om samværsaftalerne. Det fremgår, at hun i ugerne op til det nu påsigtede udviklede tiltagende belastningssymptomer, blandt andet i form af vægttab, søvnbesvær, udtalt træthed, angstsymptomer, samt subjektiv oplevelse af tankeforstyrrelser, langsomhed og manglende overblik. Hun opsøgte ikke behandling og passede sit arbejde.

Samlet finder Retslægsrådet imidlertid ikke grundlag for at antage, at hun befandt sig i en sindssygelig tilstand, men i en tilstand omfattet af straffelovens § 69. Hun har siden december 2013 været indlagt på retspsykiatrisk afdeling. I de første måneder var hendes psykiske tilstand forværret, blandt andet præget af påtrængende selvmordstanker, hvorfor hun havde fast vagt. Hun forsøgte i april 2014 at begå selvmord. Efterfølgende har hendes tilstand været noget svingende, men hun er fortsat præget af et højt angstniveau, et forsænket stemningsleje, søvnbesvær og isolationstendens samt selvmordsforestillinger og håbløshedsfølelse. Hun behandles med beroligende og angstdæmpende medicin, men uden overbevisende effekt. Hun frembyder ikke åbenbare psykotiske symptomer som for eksempel hallucinationer eller vrangforestillinger.

Ved en samlet vurdering finder Retslægerådet imidlertid, at ovennævnte symptomer medfører, at hun aktuelt befinder sig i en tilstand ligestillet med sindssygdom. Hun har fortsat behov for langvarig og tæt psykiatrisk overvågning, støtte og behandling blandt andet på grund af en efter rådets opfattelse ikke ubetydelig selvmordsrisiko, blandt andet fordi hun i sin aktuelle psykiske tilstand ikke har modforestillinger mod at begå selvmord.

Retslægerådet finder herefter, at T med overvejende sandsynlighed er omfattet af straffelovens § 73. Som en formålstjenlig foanstaltning skal rådet derfor anbefale dom til anbringelse på psykiatrisk afdeling, subsidiært dom til anbringelse på psykiatrisk afdeling indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes.

... ”

Retslægerådets udtalelse har inden afgivelsen været forelagt overlæge X2, der den 29. oktober 2014 meddelte, at hun var uenig i Retslægerådets indstilling, da hun fortsat ikke mente, at tiltalte befinder sig i en tilstand, der er ligestillet med sindssygdом.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter Retslægerådets erklæring lægger landsretten til grund, at tiltalte efter drabet er kommet i en ikke blot forbigående tilstand af sindssygdом, jf. straffelovens § 73. Under hensyn til karakteren og grovheden af den begåede kriminalitet er der ikke grundlag for at lade straffen bortfalde i medfør af straffelovens § 73.

4 voterende udtaler:

Af de grunde, som byretten har anført, tiltræder vi, at straffen er udmålt som sket, og vi stemmer derfor for at stadfæste byrettens strafudmåling.

2 voterende udtaler:

Vi finder ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at fravige udgangspunktet for straffen for drab, og vi stemmer derfor for at fastsætte straffen til fængsel i 12 år.

Efter stemmeflertallet stadfæstes byrettens afgørelse om strafudmålingen.

Alle voterende udtaler herefter:

Efter Retslægerådets erklæring skal tiltalte i medfør af straffelovens § 73 anbringes i psykiatrisk afdeling, indtil fængselsstraffen måtte kunne fuldbyrdes. Der fastsættes i medfør af straffelovens § 68 a, stk. 2, ingen længstetid for anbringelsen.

Med den anførte ændring stadfæster landsretten dommen.

Tiltalte har fortsat været frihedsberøvet under anken.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at tiltalte skal anbringes i psykiatrisk afdeling, indtil fængselsstraffen måtte kunne fuldbyrdes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Poul Hansen

Stig Glent-Madsen

Rasmus Blaabjerg
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 6. februar 2015

Helle H. Nielsen
sektionsleder

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 19. august 2014 af 10. afdeling

Rettens nr. 10-3110/2014

Politiets nr. 5100-73111-00002-13

Anklagemyndigheden

mod

T
cpr-nummer *September 1978*

Denne sag er behandlet som tilståelsessag.

Retsmødebegæring er modtaget den 1. maj 2014.

T er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 237 - manddrab - ved den 16. december 2013 ca. kl. 16.00 på bopælen , i ved med et halsgreb at have kvalt sin søn, F , født den 6. februar 2009.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at tiltalte straffes med fængsel i 14 år.

Anklagemyndigheden har endvidere i medfør af arvelovens § 48, stk. 1 nedlagt påstand om, at tiltalte frakendes retten til arv, forsikringssummer, pensioner eller andre ydelser, der er afhængige af F's død, samt at tiltaltes arv, forsikringssummer, pensioner eller andre ydelser efter en anden person ikke må forøges som følge af lovovertrædelse.

Tiltalte har erkendt sig skyldig.

Forsvareren har nedlagt påstand om, at tiltalte ikke straffes med fængsel i mere end 8-9 år.

Tiltalte har taget bekræftende til genmæle over for påstanden om frakendelse af arveretten.

Sagens oplysninger

Tiltalte har under grundlovsforhøret den 18. december 2013 afgivet følgende forklaring:

"...

Sigtede forklarede, at F blev født den 6. februar 2009. X1 er far til F. Hun og X1 har aldrig boet sammen, og deres forhold var "on and off". Hun blev dog gravid, og hun valgte at få barnet, da hun tænkte, at X1 ville være behjælpelig med barnet. Hun boede sammen med X1 1 uge efter fødslen, fordi hun havde født ved kejsersnit. Der kom endvidere en veninde, der hjalp sigtede. Veninden havde mad med.

Sigtede lærte X1 at kende på Sjælland, hvor X1 stadig bor. Hun var flyttet til Sjælland i forbindelse med arbejde. Hun boede på Sjælland, da F blev født. Hun valgte at flytte tilbage til , da F var 8 måneder. Det var i august eller september 2009, at hun flyttede tilbage til

Hun havde den fulde forældremyndighed over F. Der har været en del møder hos Statsforvaltningen i forbindelse med samvær og forældremyndighed. X1 havde samvær med F torsdag til søndag hver anden uge. Når X1 havde samvær med F, afleverede hun F ved færgen i og X1 hentede ham i . F var forvirret og ked af det, når han skulle over til sin far. F var begyndt at tisse i sengen, og han havde ondt i maven. Der var ingen faste rammer hos X1, og det var hårdt for F at komme hjem til sigtede, der havde faste rammer.

Sigtede og X1 skulle i retten i løbet af 2014, da X1 ville have fælles forældremyndighed. Det var mest omkring samvær, at de var til møder i Statsforvaltningen. X1 ville have mere samvær. Hun har altid overholdt samværet. X1's kammerater var ikke "Guds bedste børn", og de var rockerrelateret. Sigtede frygtede, at F ville blive på samme måde. F har deltaget sammen med X1 i kriminelle handlinger.

X1 ville have en dag mere til samvær. Sigtede var bange for at miste forældremyndigheden over F. Hun var bange for, at X1 skulle hente F i børnehaven og tage ham.

F skulle holde jul hos sin X1 i år. Det var noget, som Statsforvaltningen havde bestemt den 12. december 2013. Sigtede havde det skidt med dette, både af hensyn til hende selv og til F. F var forvirret.

F var sidst hos X1 i den weekend, der lige har været. F kom hjem i søndags. F havde det okay, da han kom hjem. Mandag morgen havde F igen ondt i maven, og han havde tisset i sengen. F var indenfor de sidste 14 dage begyndt at tisse i sengen og have ondt i maven. F kunne ikke sige, hvorfor han havde ondt i maven.

Sigtede arbejder i blodbanken, . Mandag morgen afleverede hun F i børnehaven. F skulle have en kort dag i børnehaven. Sigtede

selv havde en fridag, og hun ville hente F tidligt. Fridagen var aftalt på forhånd. Hun afleverede F omkring kl. 09.00, og hun hentede ham igen kl. 14.00. Hun og F gik hjem. F fandt sine julegaver, og han ville pakke dem op. Hun tænkte på, at de ikke skulle holde jul sammen. F fik lov til at få sine julegaver. F sad på gulvet. Sigtede sad i sofaen. F pakkede sine gaver op. F satte sig på skødet af sigtede, og det hele blev for meget. Hun lagde armen omkring F, og hun tænkte og sagde til F, at det var bedst, at de kom et andet sted hen. Sigtede lagde venstre arm omkring F's hals. Sigtede viste overfor retten, hvordan hun gjorde. Hun havde det øverste af armen omkring F's hals. Hun klemte til. Hun ved ikke, hvor længe hun sad sådan. F sagde ingenting. Hun kan ikke huske, om F strittede imod. Hun slap grebet og lagde F på sofaen. Hun vidste ikke, om han var død. Hun mærkede ikke efter puls, eller om F trak vejret. Hun tænkte bare, at de begge to skulle væk. Det var meningen, at de begge to skulle dø. Hun lagde F på sofaen, og hun lagde et tæppe over ham. Hun vidste ikke, om F på dette tidspunkt var helt slap.

Sigtede havde ikke på noget noget tidspunkt forinden tænkt tanken om, at F skulle dø. Hun kunne ikke overskue det mere, hvorfor hun fik tanken, da han sad hos hende.

Hun gik ud fra, at F var død, da hun lagde ham på sofaen. Hun tog en masse piller, og hun gik i seng. Hun mente, at hun faldt i søvn. Hun vågnede og gik til politiet. Hun skar i sig selv om morgenen, da pillerne ikke havde virket. Hun gik herefter til politiet og fortalte, hvad der var sket.

Sigtede slog F ihjel, fordi hun ikke kunne overskue forældremyndighedssagen. Hun modtog endvidere grimme mails fra X's advokat. ...".

Tiltalte har vedstået den tidligere afgivne forklaring og har supplerende forklaret blandt andet, at det var F selv, der fandt sine julegaver den 16. december. Han blev glad, da han fandt gaverne, og hun lod ham få dem, fordi han ikke skulle være hos hende i julen. Hun ved ikke, om han fik alle gaverne, eller om det udelukkende var hendes gaver, som han fik. Da han havde pakket gaverne ud, satte han sig op til hende, og det blev for meget for hende. Hun kan ikke sige, hvad der gjorde, at det blev for meget. Hun har i mange år været bange for at miste forældremyndigheden over F eller at X skulle få del i den. Hun kan ikke svare på, hvorfor hun følte, at det blev for meget, eller hvad hun var bange for. Hun havde fri om mandagen, men hun husker ikke, hvad hun lavede, mens F var i børnehaven. Hun var dog specielt ked af det denne dag. Hun følte ikke, at hun slog til nogen steder. Hun talte ikke med nogen om det, for hun vidste ikke, hvem hun skulle gå til, eller hvad hun skulle gøre. Hun husker ikke, om F sagde noget eller strittede imod, da hun sad med armen om hans hals. Hun husker ikke, hvad hun gjorde efter at have lagt F på sofaen. Hun husker ikke,

om hun tog pillerne straks eller lidt senere. Hun ved ikke, om hun tog pillerne, fordi hun selv skulle dø. Hun ønskede sig i hvert fald langt væk.

Tiltalte er blevet mentalundersøgt. Det fremgår af retspsykiatrisk erklæring af 11. april 2014 afgivet af overlæge **XZ** blandt andet følgende:

"...

Konklusion

F har ved mentalundersøgelsen ikke været sindssyg og kan ej heller antages at have været dette på tidspunktet for den påsigtede handling.

Hun er både klinisk og testmæssigt vurderet til at være normalt begavet, og der er ikke mistanke om demens eller anden hjerneorganisk lidelse.

Hun har aldrig haft misbrug af nogen form for psykoaktive stoffer og har ej heller været påvirket af sådanne i forbindelse med den nu påsigtede handling.

Hun blev adopteret 3 måneder gammel fra Korea sammen med en tvillingesøster. Hjemmet har været præget af faderens alkoholmisbrug og forældrenes ret tidlige skilsmisse samt moderens alkoholmisbrug og senere alvorlige psykiske sygdom. Observanden og hendes søster har i høj grad været overladt til at klare tingene selv, men observanden har i øvrigt klaret både skoleforløb og senere uddannelse uden problemer. Observanden har arbejdet som bioanalytiker forskellige steder og har her fungeret normalt.

Hun har tidligere haft flere længerevarende kæreste- og samlivsforhold, før hun stiftede bekendtskab med **XJ**, med hvem hun blev gravid og fødte sønnen **F** i 2009. Parret har på intet tidspunkt boet sammen, og forholdet har været præget af **XJ**'s konstante krav om ændringer i indgåede aftaler i en grad, så observanden til stadighed har været bange for, hvad der skulle ske med sønnen. Hun har i tiltagende grad følt sig belastet af dette og er blevet mere bange og urolig med søvnbesvær, således som man ser det ved belastningssituationer.

I tiden efter den nu påsigtede har observanden i udtalt grad været præget af tristhed, selvbekjendelser over det nu påsigtede samt selvmordstanker, så hun har været indlagt på lukket Retspsykiatrisk Afdeling og skærmet med fast vagt. Der skønnes at være tale om en belastningsreaktion, men ikke en egentlig depression.

Observanden vurderes herefter ikke at være omfattet hverken af straffelovens 16 eller 69, og der kan ikke, såfremt hun findes skyldig, peges på andre foranstaltninger som værende mere formålstjenlige end straf.

..."

Der er i øvrigt under sagen dokumenteret gemingsstedsundersøgelse, obduktionserklæring samt øvrige lægelige oplysninger.

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 17. december 2013.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til fængsel i 11 år, jf. straffelovens § 237.

Retten tager påstanden om frakendelse til arveretten til følge som nedenfor bestemt, jf. arvelovens 48, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen navnlig lagt vægt på, at tiltalte dræbte sin søn og forsøgte at tage sit eget liv som en reaktion på den magtesløshed, som hun oplevede i forhold til sønnens far, samt at drabet blev begået uden forudgående planlægning og efter en pludselig indskydelse.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 11 år.

Tiltalte frakendes retten til arv, forsikringssummer, pensioner eller andre ydelser, der er afhængige af F's død, og tiltaltes arv, forsikringssummer, pensioner eller andre ydelser efter en anden person må ikke forøges som følge af lovovertrædelse.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Kristina Skovbo Haverslev
dommerfuldmægtig

rih

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETEN I AALBORG, den 25. august 2014

Inger Christiansen
kt.fm. tlf.